

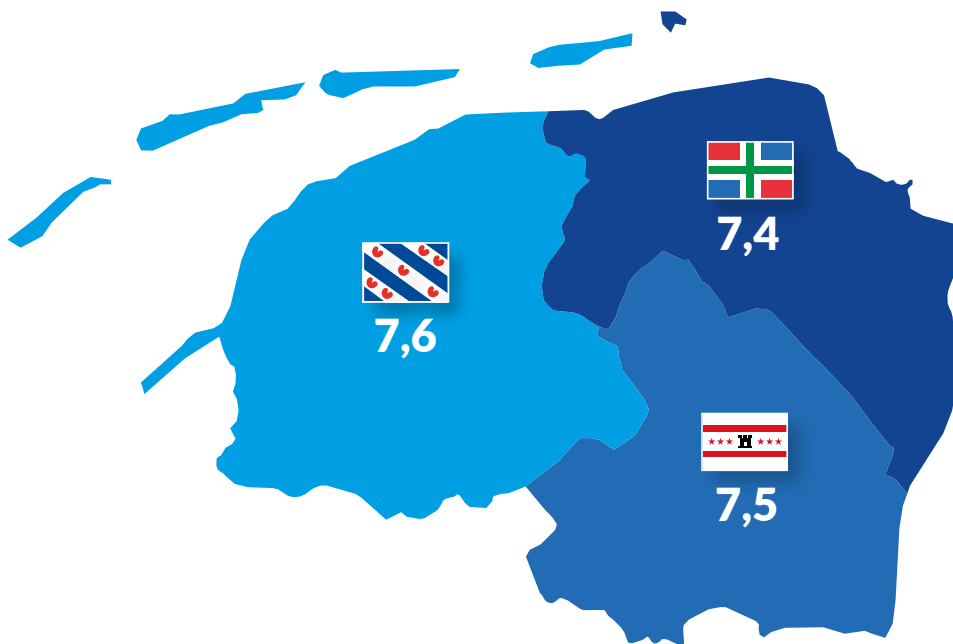
Jongvolwassenen ervaren lagere brede welvaart

November 2023

In allerlei cijfers zien we terug dat jongeren en jongvolwassenen het moeilijk hebben. Jongvolwassenen zijn structureel minder tevreden met hun leven en hebben een lagere brede welvaart dan mensen uit andere leeftijdsgroepen (CBS, 2023). Ook blijkt uit onderzoek in Groningen en Drenthe dat het aandeel mensen dat zich zorgen maakt over de toekomst van de jeugd in de afgelopen 2 jaar flink is toegenomen.

In dit feitenblad bekijken we hoe tevreden jongvolwassenen zijn vergeleken met andere leeftijdsgroepen op verschillende onderdelen van brede welvaart. In 2022 hebben we 9.384 inwoners van Drenthe, Friesland en Groningen bevroegd over brede welvaart, onder wie 674 jongvolwassenen (18-35 jaar).

Gemiddelde rapportcijfer voor tevredenheid met het leven in het algemeen voor 18- tot 35-jarigen:

Jongvolwassenen minder tevreden met het leven

Hoewel jongvolwassenen hun leven gemiddeld ruim voldoende beoordelen zijn ze wel in alle drie de provincies minder tevreden met het leven dan 35-plussers. Het verschil is het kleinst in Friesland, daar geven mensen van 35 jaar en ouder gemiddeld een rapportcijfer van een kwart punt hoger dan jongvolwassenen. In Drenthe is het verschil het grootst (een halve punt). Beide leeftijdsgroepen zijn het minst tevreden met hun leven in Groningen. De tevredenheid met het leven laat voor beide leeftijdsgroepen een vergelijkbaar regionaal beeld zien. Dat wil zeggen dat als 35-plussers op een bepaalde plek het meest tevreden zijn, ook jongvolwassenen op die plek het meest tevreden zijn. De tevredenheid met het leven geeft een algemeen beeld van het welzijn van jongvolwassenen. Op de volgende pagina gaan we dieper in op hoe tevreden jongvolwassenen zijn met verschillende onderdelen van brede welvaart.

Jongvolwassenen minder tevreden over meest aspecten van brede welvaart

Bij het monitoren van brede welvaart maken we onderscheid tussen acht verschillende thema's. We hebben inwoners van Noord-Nederland voor alle acht van deze thema's gevraagd hoe zij verschillende aspecten daarvan ervaren. Voor elk van de acht thema's hebben we een indicator gekozen die goed laat zien hoe mensen dat thema ervaren. Samen geeft dat een beeld van hun ervaren brede welvaart.

Soms gaat het om een rapportcijfer en soms gaat het om het aandeel mensen dat aangeeft ergens (zeer) tevreden mee te zijn.

We zien dat jongvolwassenen minder tevreden zijn over de meeste onderdelen van brede welvaart dan inwoners van 35 jaar en ouder. Wel zijn jongvolwassenen vaker tevreden met de hoeveelheid werk die voor hunzelf beschikbaar is in de regio. De ervaren veiligheid en gezondheid is vrijwel gelijk tussen jongvolwassenen en oudere leeftijdsgroepen.

Voor jongvolwassenen is de tevredenheid op het gebied van materiele welvaart, wonen, samenleving en milieu aanzienlijk lager. Jongvolwassenen hebben vaker (grote) moeite met rondkomen en zijn aanzienlijk minder tevreden met hun woning of woonruimte. Ook zijn ze minder tevreden met de sociale contacten in hun dorp of wijk en vinden ze vaker dat er niet voldoende groen in de buurt is.

Ervaren brede welvaart op verschillende thema's

Thema	Indicator	35 jaar en ouder	Jongvolwassenen	Absoluut verschil	
Welzijn	Tevredenheid met het leven	7,8	7,5	-0,3	punt
Materiele Welvaart	Geen grote moeite met rondkomen	83%	74%	-9,1	procentpunt
Gezondheid	Ervaren gezondheid	8,1	8,2	0,1	punt
Arbeid en vrije tijd	Tevreden met beschikbaarheid werk	46%	48%	2,2	procentpunt
Wonen	Tevredenheid woning/woonruimte	8,2	7,5	-0,7	punt
Samenleving	Tevredenheid contacten in buurt/wijk	7,3	6,7	-0,6	punt
Veiligheid	Tevredenheid veiligheid	7,4	7,2	-0,2	punt
Milieu	Tevreden met hoeveelheid groen	76%	68%	-8,2	procentpunt

Verhuizen

Jongvolwassenen hebben vaker een verhuisintentie dan oudere leeftijdsgroepen. 34% van de jongvolwassenen in Noord-Nederland overweegt om in de komende twee jaar te verhuizen, tegenover 14% van de 35-plus-sers. Dit betekent echter niet dat Noord-Nederland onaantrekkelijk is voor jongvolwassenen. Jongvolwassenen zijn vaker geneigd te verhuizen omdat in deze levensfase veel levensveranderingen plaatsvinden die gepaard gaan met verhuizen, zoals studeren, een eerste baan, samenwonen, gezinsvorming of een huis kopen. Bovendien vinden de meeste verhuisbewegingen plaats binnen de eigen provincie. Het is belangrijk voor Noord-Nederland om jongvolwassenen te behouden omdat ze bijdragen aan een vitale samenleving en vitale beroepsbevolking. Naast persoonlijke omstandigheden en levensveranderingen is ontevredenheid met de woning en de woonomgeving de belangrijkste reden voor jongvolwassenen om te willen verhuizen. De woning en de woonomgeving maken tegelijk deel uit van de aspecten van brede welvaart waar jongvolwassenen het meest afwijken van oudere leeftijdsgroepen.

Belangrijkste redenen voor jongvolwassenen om (misschien) te verhuizen:

Ontevredenheid woning

Ontevredenheid woonomgeving

Persoonlijke omstandigheden

Toekomstbeeld

Uit onderzoek blijkt dat mensen zich in toenemende mate zorgen maken over de toekomst van de jeugd. In 2022 ziet bijvoorbeeld nog slechts 9% van de Noorderlingen de toekomst van de jeugd zonnig in, terwijl dat in 2018 nog 31% was. Maar jongvolwassenen lijken zich echter geen grotere zorgen te maken over hun eigen toekomst dan andere leeftijdsgroepen. Ze zien hun eigen toekomst zelfs iets vaker zonnig in.

Zorgen over eigen toekomst

18 t/m 34 jaar

Zonnig
22%

Neutraal
59%

Vooral zorgen
19%

35 jaar en ouder

Zonnig
19%

Neutraal
61%

Vooral zorgen
19%

Sinds 2018 brengt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks de landelijk Monitor Brede Welvaart (MBW) uit. Om de brede welvaart in provincies en regio's in kaart te brengen heeft CBS eind 2020 de Regionale Monitor Brede Welvaart (RMBW) ontwikkeld. CBS geeft inzicht in brede welvaart aan de hand van acht dimensies: welzijn, materiële welvaart, gezondheid, arbeid en vrije tijd, wonen, samenleving, veiligheid, en milieu. We volgen in dit onderzoek de acht dimensies van CBS en vullen deze in met subjectieve data die wij ophalen uit onze inwonerspanelen. We schetsen daarmee een beeld van hoe inwoners van Noord-Nederland zelf vinden hoe het gaat.

De inwonerspanelen hebben per provincie zo'n 6.000 tot 8.000 leden en zijn een afspiegeling van de bevolking van 18 jaar en ouder. In het najaar van 2022 vulden 9.384 inwoners van Drenthe, Friesland en Groningen een uitgebreide vragenlijst in over diverse subjectieve aspecten van brede welvaart. Sinds 2018 wordt deze vragenlijst iedere twee jaar aan de inwonerspanelen in Groningen, Friesland en Drenthe voorgelegd. De resultaten zijn per gemeente of COROP representatief voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau. De resultaten worden gewogen op basis van deze antwoorden om een zo representatief mogelijk beeld van de hele bevolking te kunnen geven.